



མཛད་པ་པོ། གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རྩེ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་ལྷུངས་ལྷོ་ཕར་དཔེ་མཛད་ཁང་།

(ཕྱི་མང་གྲོག་རྒྱལ་གཙུག་ལག་རྒྱལ་ཁོངས་།)

www.gomanglibrary.com



དཔལ་ཚལ་མཆོག་

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཚྷ་རྗེས་མཛད་པའི་བླ་
མ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ།།

སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་
ལ་འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ནས་བླ་མ་རྣམ་འབྱེད་པ་ལ། བླ་མ་རྣམ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། མདོ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་བླ་མ་རྣམ་འབྱེད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་ཕྱེ་ཚུལ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། བླ་མ་རྣམ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རི་
སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ཁྱས་པ་ལས། སྦྱོང་པ་ནི་བ་སྦྱེ་
བ་མེད་པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགོ་བ་འབྱམས་སུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་
རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཕྱོད་པར་
མཛད། །ཅིས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།

འདིའི་སྐབས་སུ་རྟོན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་
བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་
ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་ །ཚོས་དེ་མདོ་
སྦྱེ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གང་

ཟག་དེ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
ཡང་ཡོད། ཚོས་དེ་ལ་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་
པའི་རིགས་པ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། བདག་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བཞག་ནས། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་
རྟོན་པའི་དོན་གཅིག་དང་། སྤམ་དང་གནས་བརྟན་དང་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོགས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བཞག་ནས་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཚོས་ཅན། ལྷ་སྟེགས་དེ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ཐར་པ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་སུ་མི་བདེན་ཡང་། ལྷ་སྟེགས་སོགས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་
མཐུན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་
པ་རྣམས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་ལ་ལྟོས་
པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མདོ་དེ་ཉིད་ལས། མི་ཤེས་པས་ནི་འགོ་བ་འབྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་
རྩེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུང་པར་
མཛད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གནས་བརྟན་དང་དབྱ་
བཅོམ་པ་སོགས་ཁམ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་གསུངས་
ཚད་ལ་གནས་ལུགས་སམ་ངེས་དོན་དུ་ཡིད་ཆེས་སུ་མི་བྱེད་པར། དེ་དག་
གི་གསུང་དེ་གསེར་བཟང་པོ་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པ་དང་། བརྟན་བ་
བཞིན་དུ། མདོན་གྱུར་ལ་དབྱད་པ་མདོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་
དབྱད་པ་དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔག་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལ་དབྱད་པ་

ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་
ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འགལ་བར་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་དེ། སྤྱིས་བྱ་མཆོག་ལ་སྟོས་
པའི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། དགེ་སྲོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་
ཀྱིས། །བསྐྱེད་པ་བཅད་བརྟུན་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་
ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གྲས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ཐབས་ཚུལ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་དེ་དང་། འདི་
ཉིད་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་
དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ཐབས་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་བརྟུན་པ་དང་སྤངས་པས་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་།
གང་ཟག་གི་བདག་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་
གཞི་མ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་ལ་འཛོག་དགོས་
པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཛོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་
ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅིས།
།བརྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་དོན། །རིགས་པར་མི་འཇུག་གང་ཡིན་
དེ་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བདག་མེད་རགས་
པ་གཉིས་དང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟོག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བརྟན་པ་
ཡང་དེའི་ཐོག་མར་རྟུན་སྦྱངས་ནས་ཕྱིས་བདག་མེད་སྤང་པོ་རྟོགས་པའི་སྟོང་

རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་
འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་
སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །དགོངས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་རགས་
པའི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནས་སྤྱི་བའི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་
པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་རིན་
ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་
རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁྱ་འཁྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་སྟོང་པོ་ཅན།
།བྱང་རྒྱབ་བསྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། སྟོང་
རྩེ་སྟོང་པོ་ཅན་ཀྱི་ཆ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གང་དོན་ཀྱི་མདོ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲིལ་ཟེན་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཐབས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ངས་
དོན་མ་ཡིན་པའི་གང་དོན་ཀྱི་མདོའི་སྒྲིལ་ཟེན་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པས་
གདུལ་བྱ་མགྱ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལང་གཤེགས་ལས་མདོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་
བསྟན་པ་དོན་འཁྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་
སྒྲིག་རྒྱ་ནི་རྒྱུར་མེད་པས་རྒྱུར་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་བསྐྱབ་བཞིན་དུ་བསྟན་
པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱིས་པ་མགྱ་བར་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་

འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག །ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཐབས་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་
གང་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏགས་གྲུབ་སྟེ།
ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རང་གི་མཆོད་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རགས་
པའི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་སྐྱུངས་ནས་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་
པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རགས་པའི་བདག་མེད་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རིགས་པའི་སྟོང་པ་ཞིག་གིས་དེ་
ལོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་འཛུགས་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ན། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དངོས་
སུ་སྟེ་རྣམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་
དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལེགས་
ལྡན་གྱི་བདེན་པར་མེད་ཅིང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
དང་། ཞི་མཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་རེ་རེ་ནས་འཕེན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ངང་ངེས་འབྱེད་པའི་
དགོངས་འགྲེལ་བརྒྱུ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ངེས་
དོན་ཡིན་ན་ངང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་

ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངང་དོན་ཡིན་ན། ངང་བ་དང་ངེས་
པའི་དོན་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་
སུ་བསྟན་པའི་ངང་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞུང་འོག་མ་དེ་གོང་མའི་ངང་
ངེས་འབྱེད་པའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་ཡོངས་སྒྲིབ་བདེན་སྒྲིབ་དང་
ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ངེས་དོན་དེ་ཆོས་
ཅན། གཞུང་གོང་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཞུང་འོག་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་
བཀྲལ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་རྩེ་དགོངས་འགྲེལ་
ལས། ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་ཡོངས་སྒྲིབ་
བདེན་མེད་ངང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ངང་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། གཞུང་གོང་
མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་
འོག་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངང་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ངང་དོན་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་པའི་ཐད་
ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྒྲོ་མང་པོ་
ཡོད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་

ལྷགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་ཡིན་པར་སློང་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
བྱོས་ཤིག། བཅས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདོད་ན།
སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངང་ངེས་བྱེ་བ་
དེས་ངང་ངེས་འབྱེད་ཐུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདི་ནི་
ངང་བའི་དོན་ནོ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
ངང་ངེས་འབྱེད་ཐུབ་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ངང་ངེས་བྱེ་
བས་ངང་ངེས་བྱེ་བའི་གོ་ཚད། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོས་ངང་ངེས་བྱེ་བས་
ངང་ངེས་བྱེ་བའི་གོ་ཚད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་དང་
ཡང་འགལ་བར་མ་ཟད་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། མཐར་ཐུག་ན་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་
དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངང་ངེས་མ་
བྱེ་བར་ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་ངང་ངེས་མ་བྱེ་བའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་ངང་དོན་དུ་བྱེ་བས་ངང་དོན་གྱི་གོ་མི་ཚད།
ངེས་དོན་དུ་བྱེ་བས་ངེས་དོན་གྱི་གོ་མི་ཚད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སློབ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངང་ངེས་བྱེ་བ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་ངེས་དོན་མཚན་ཉིད་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ངང་ངེས་བྱེ་བ་
ལ་གུས་པར་བཤད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ལྷ་སྐབ་ཀྱིས་ངང་ངེས་བྱེ་བ་བཙུག་
ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་ངེས་དོན་དེ་ངེས་དོན་མཚན་
ཉིད་པར་འཛིག་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཤིང་རྩ་

ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་
པར་བྱེ་བ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ་སོར་བཀྲལ་བའི་སྒོ་མང་དུ་སྒྲུང་ན། བྱེད་ཅག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
འགྲེལ་མཁན་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་
གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འབྲི་
ན། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། ལེགས་བཤད་ཀུན་ལ་
སྙིང་ནས་གྲས་མོད་ཀྱང་། འཁོར་འདས་རྟེན་འབྱུང་མི་སྤྱིའི་གཏན་ཆོགས་
ཀྱིས། མཚན་འདི་ན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་པ། ཁློ་བ་
ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། ཁློ་མིག་ཀུན་འཛི་ཆལ་རབ་བྱེ་
བའི་ཆོ། ཁངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། ཁྲུ་སྐྱབ་
ལྷགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འདི་ན་སྟ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོ་
རང་ལ་མདོ་སྤེལ་ནས་བྱང་ངེས་བྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་མ་བཤད་པར་ཐལ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་བྱང་ངེས་བྱེ་བ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་བྱེ་བའི་
བྱང་དོན་དེས་བྱང་དོན་གྱི་གོ་མི་ཆོད། དེས་དོན་དེས་དེས་དོན་གྱི་གོ་མི་
ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འཁོར་གསུམ། འདོད་ན། མདོ་ལས། དགོངས་
ལྡེམ་གྱི་མདོ་བརྒྱད་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས། དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞེས་ཤེས་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པས། ཞེས་དང་།
ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གདུལ་བྱའི་དབང་གི་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་
དབང་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངང་ངེས་འབྱེད་པའི་
ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དེ་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པར་ཐལ། སྲོལ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངང་ངེས་མ་བྱེ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐོགས་མེད་
ཀྱིས་ངང་དོན་དུ་བྱེ་བས་ངང་དོན་གྱི་གོ་མི་ཆོད། ངེས་དོན་དུ་བྱེ་བས་ངེས་
དོན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་
ལས། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་ལ་གཞོད་
བྱེད་དང་། གཞན་དུ་ངང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས།
དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པས་ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྲོལ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་
ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་མེད་
པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་
ལ་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐད་ཀྱི་
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ལེགས་
བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། སྤྱི་ཇི་བཞེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་
རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ།
དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་
རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་
ན་སྐྱབ་པ་པོ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་

ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་རང་ལུགས་ལ། དོན་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་
བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་དོན་དེ་ལ་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་གཉིས་ཆོས་ཅན།
ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་
གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཕལ་ཆེར་
གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། རིགས་པ་
དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྒྲུབ་པོ་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱར་མི་
རུང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་བས་བྱང་ངེས་
འབྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་
ལས། བཏོ་སྟེ་བྱང་དོན་ངེས་པའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱང་ངེས་མ་བཟལ་
བར་ཐལ། དེས་བྱང་ངེས་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དགོངས་
འགྲེལ་ནས་བྱང་ངེས་བྱེ་བས་བྱང་ངེས་འབྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
སྟེ། ཐོགས་མེད་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་གཞན་དབང་ཡོངས་
གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་
རྟོགས་ཡང་དག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྟོགས་པའི་རིགས་
པ་ཡང་དག་ཀྱང་མེད། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་
རྒྱལ་བའི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒོ་འདོགས་ཡིད།
།གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དངོས་པོའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གང་ལ་རྒྱབ་བརྟན་
ཚད་མ་ཡོད། རྟེན་པོ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་
བས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། རྣམ་
པར་ཆེས་སྒྲིབ་ཅི་ལྟ་དེ་ལྟར་གཞན་དག་ལས། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིབ་
བ་པོ་ཚད་མའི་སྒྲིབ་བྱུང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་
འཐད་པ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག མཛད་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་དུ་བྱས་ནས།
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྒྲིབ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ལ་
རང་མཚན་མེད། གཞན་དབང་ལ་བདག་སྒྲིབ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་
བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་
ལ་འབེབས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་མཛད་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་དུ་
བྱས་ནས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས་ན། ལེགས་
བཤད་སྟོང་པོ་ལས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དགག་བྱ་དེ་གསུམ་མེད་ཚུལ་གཏན་ལ་
འབེབས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛད་སྟེ་དགོངས་
འགྲེལ་སྒྲིབ་ཅི་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དབང་སྒྲིབ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་

ལ་བདག་སྦྱེ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་
དབང་གཞན་དབང་ལས་མི་སྦྱེ་བ་ཙམ་གཞན་དབང་སྦྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། གཞན་དབང་
ལ་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
གྱི་སྦྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་། བྱིས་པ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་གཙང་བདེ་རྟག་
བདག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་
ཐད་གྱི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་།
བྱིས་པ་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་
པ་ཁོ་གཉིས་ཀས་གཞན་དབང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེ་ཡང་རང་དབང་གིས་མི་སྦྱེ་
ཞེས་པའི་རང་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་སྦྱེ་བ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱེ་བ། བདེན་གྲུབ་
གྱི་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ལ། མ་དོས་པས་ཁྱུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེ་བ་དེ་མ་སྦྱེས།
།དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བཞག་ལེགས་པར་འགོག་པའི་ཐད་གྱི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་དུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་
དོན་དུ་འཛིན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཐོགས་མེད་དང་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ངེས་བྱེ་

བ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངེས་དོན་
དུ་བཀལ་བའི་ངེས་དོན་དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ཏེ་ངེས་དོན་ཡིན་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་
བཀལ་བའི་ངེས་དོན་དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ཏེ་ངེས་དོན་ཡིན་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཏྲགས་བྱབ་སྟེ།
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱབ་བདེན་བྱབ་ངེས་དོན་དུ་བཀལ་
བའི་ངེས་དོན་དེ་གདུལ་བྱ་པལ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་ངེས་དོན་ཡིན་ཀྱང་མཆོག་
ལ་སྟོས་ཏེ་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་
བྱབ་བདེན་མེད་ངེས་དོན་དུ་བཀལ་བའི་ངེས་དོན་དེ་གང་ཟག་མཆོག་ལ་
སྟོས་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཀྱང་པལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་བཀལ་བའི་ངེས་དོན་དེ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་མི་རུང་བའི་གདུལ་
བྱ་ལ་བསྟན་ན་ཆད་ལྷ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ངེས་དོན་དུ་
བཀལ་བའི་ངེས་དོན་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་
ངེས་དོན་ནི་ངེས་དོན་མཆོན་ཉིད་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
བདག་མེད་ཕ་མོ་སྟོན་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདག་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཆོན་
ཉིད་གསུམ་དུ་བཀལ་བའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། གདུལ་བྱ་དེ་
ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུམ་ཀྱི་མདོ་རྩང་དོན་དང་། དགོངས་འབྲེལ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་སྟེ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་
ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་

བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐོགས་མེད་དང་
སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ངང་ངས་ཕྱེ་བས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར་
གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངས་དོན་དུ་ཕྱེ་བ་གདུལ་བྱ་
འགའ་ཞིག་ལ་ངས་དོན་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་།
སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ངས་དོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ངས་དོན་ཡིན་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ངང་ངས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཁས་མི་ལེན་པ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་མཆན་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་དུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་
དབུ་མ་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་
ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
མདོའི་དོན་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་བཀག་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
སྟིང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་དག་གིས་ངེ་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་
པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ལམ་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཕྱེ་
བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། ལུང་དེའི་དོན་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་དེ་མདོའི་དོན་པལ་བ་དང་། དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་མདོའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་

དབྱ་མ་པའི་ལམ་སློལ་འདི་འབྱེད་པ་པོ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་ལུགས་དེ་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལེགས་ལྡན་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་སོགས་གྱིས་དེ་ལྟ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱིས་ལྟ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་པར་
བཀལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཉལ། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་མདོ་
སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་
ཉིད་སྟོན་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་བསྟན་ནས་ཕྱིས་དགོངས་
དོན་མཐར་ཐུག་ལ་འཁྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་
བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བུའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་མི་རུང་
བའི་གདུལ་བྱ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་བསྟན་ནས། མཐར་དགོངས་དོན་ལ་འཁྲིད་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟས་མདོ་སྡེ་གཞན་
ཡང་ནི། །ངང་དོན་ཉིད་དུ་ལྷང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། ལང་
གཤེགས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྟོན་པས་སྟོན་ནི་གཏོང་བ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་

པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། སྤང་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གདུལ་བྱ་སྐྱས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྤྱད་དུ་བརྟག་ནས། ཕྱིས་དགོངས་པ་ལ་འཁྲིད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། རང་གི་གདུལ་བྱ་སྐྱས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྤྱད་དུ་བརྟག་ནས་ཕྱིས་དགོངས་པ་ལ་འཁྲིད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོའི་དགོངས་པའི་མདོའི་ནང་ཚན་གྱི། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱད་དུ་བརྟག་ནས་ཕྱིས་དགོངས་པ་ལ་འཁྲིད་པར་ཐལ། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་མ་གཉིས་གསད་བྱར་བསྟན་པ་དེའི་སྐྱས་ཟིན་ཡིན་ཡང་དེའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་སྲིད་སྲིད་གཉིས་དེའི་བརྗོད་བྱར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། ས་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱས་ཟིན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྤྱོད་བཤེས་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་སྲིད་སྲིད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ལ་བྱར་མེད་དེ། གསུང་བ་པོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་ཞིག་བསྟན་དགོས་ལ། སྐྱས་ཟིན་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་འདིའི་བརྗོད་བྱར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ལེགས་
ལུན་དང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྩ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་།
ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས།
འབྲ་བར་སེམས་ནི་སྤང་བས་ན། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ཡོད་སྤྱོད། ཞེས་པའི་
མདོ་རྣམས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་
སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དེ་དག་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་
སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་དང་དོན་གྱི་མདོར་མཐུན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདི་ལ་དབུ་མ་པ་གཞན་དག་
ཕྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྦྲ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་།
རྣམ་རིག་པ་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད། ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་སྦྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
ན་མེད་པར་སྦྲ་བ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ས་བརྩ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་
དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་ཕྱི་རོལ་
བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་དཔྱད་པར་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་ས་
བརྩ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ཙམ་
སྦྲས་སུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་
རྟེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པར་བཞེད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་

སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཙམ་སྤྲུལ་ལེགས་ལྡན་ལྟར་གྱི་རྩོལ་གྱི་དོན་
མ་བཀག་པར་མི་བཞེད་ཅིང་བཀག་ཀྱང་བྱུང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་
ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་ལུང་ཡང་ས་བརྩ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྤྲུལ་དེ་དག་འགོག་པ་ནི་མདོ་དེའི་
དོན་མིན་ཏེ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་
མདོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་ལྡན་དང་འབྲེལ། བྱི་རྩོལ་སྤང་བ་
ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་གྱི་རྩོལ་མ་བཀག་ཅས་ལེགས་ལྡན་
གྱིས་འཆད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་བཞེད་ཀྱི་མདོ་སྟེ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དེ་
བྱུང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་ཚུལ་མི་འབྲ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པ་ལ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་ལ་འབྲལ་
ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་གི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་
ཟེར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་ཟུར་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་ཡིན་ཀྱན་བཏགས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ན།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མེད་
རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
མཐ། རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་བྱིས་པས་གཙང་
བདེ་རྟག་བདག་དང་ཀྱན་བཏགས་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་སུ་བཟུང་བའི་ངོ་བོ་

ཉིད་བརྒྱད་པོ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་གི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་
 ཏུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མཁ། རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་དང་བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་བབྱང་བའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཏུ། མེད་བྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མི་གནས་བྱིར་དང་འཛིན་
 བཞིན་ཏུ། མེད་བྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཁེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་
 བོ་ལས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཏུ་བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་
 བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཏུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་འགག་གནས་
 གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་
 བབྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡེ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་ཏུ་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དེར་འདུས་ཟེར་ན། ཏུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་ལྡེ་པོ་རེ་རེ་ནས་དེར་མ་འདུས་པར་ཐལ། ཤེར་བྱིན་གྱི་
 མདོར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དེ་

དག་སོ་སོར་འདྲིལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་།
ཀུན་བདུས་ལས། དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བདག་ཡིན་པར་
ཐལ། མདོར་བསྟན་གྱི་ཀུན་བདག་གི་སྙིང་གི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱ་པ་ཁས། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡང་ཡིན་ཀུན་བདག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་
བདག་གི་སྙིང་གི་དགག་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། དུས་
གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མི་
གཙང་བའི་ལུས་ལ་བྱིས་པས་གཙང་བར་ཞེན་པའི་སྦྱིབ་པ་སོགས་རེ་རེ་
ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དེ་ཡིན་ན་ཆོས་བདག་དང་ཀུན་བདག་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་
ན། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་སྟེ་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་
དོན་དམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རེ་རེའི་སྙིང་གི་གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་
དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བཞག་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་རི་
ལྟར་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་
རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟས་བཞི་དང་ཁམས་དྲུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་

པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་བར་གསུངས་སོ། ཞེས་
དང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་
གསུམ་ལ། རྟོག་ངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་
དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་གཞན་དབང་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་གཞན་གཉིས་ལ་
མི་འཛིག་ཟེར་བ་དང་། འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་
དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་ གཞན་དབང་
དང་ཀུན་བདགས་ལ་མི་འཛིག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་དོན་དམ་པ་རོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་
གྱི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་དེར་མ་
གྲུབ་པས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རེ་འཛིག་པ་གང་ཞིག རྟག་ག་
བྱ་ཆོས་བདག་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་རེ་འཛིག་པ་སེམས་ཅིམ་པ་དང་ཐལ་རང་གསུམ་གའི་འདོད་
ཚུལ་ལ་བྱད་པར་བྱང་བྱང་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་རྟོག་གི་
འབར་བ་དང་། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལྟར་འཆད་པར་འཇུར་སྒྲ་ལ། ཉགས་དང་
པོ་མ་གྲུབ་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་
གི་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རེ་འཛིག་པར་ཐལ། གཞུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་

གྱི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་ཏུ་བྱས་པས་དེར་མ་གྲུབ་
པས་འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་རེ་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་དོན་དམ་ཏུ་
བྱས་པས་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛིག་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་འཛིག་པར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡང་དོན་དམ་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་
རང་རང་གི་གནས་ལུགས་འཆོལ་བའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་
སྟོང་ལུགས་སུ་མ་རྟེན་བར་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་རེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་སུ་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲི་བ་དང་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དགོངས་
འབྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་
པའི་གཞུང་གི་དེའི་ལན་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་ཆོས་གང་དག་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རེ་འཛིག་རྒྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དགོངས་འབྲེལ་
ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོད་གི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་རེ་འཛོག་པ་
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་
 པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད། འཛོག་ཚུལ་
 གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཡོངས་
 གྲུབ་ལ་སྦྱར་ནས་མདོ་འདིར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་
 གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་རང་རང་གི་སྟོང་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་
 ཀྱི་སྤྲོད་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་བྱར་གྱི་
 མེད་རྒྱུའི་དོ་བོ་དང་། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མེད་རྒྱུའི་
 དོ་བོ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་གནས་ལུགས་སུ་འཛོག་
 པར་འདྲ་ཡང་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་
 ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་བྱར་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག། འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མེད་རྒྱུའི་དོ་བོ་ཉིད་དེ་ཆོས་བདག་ལ་
 འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྤྲོད་པོ་ལས། གཞན་དབང་
 བྱི་དོན་དམ་པའི་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་
 ནམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་

ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འབྱེལ་ལས། འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལྟར་
ཁྱི་མེད་རྒྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཡོངས་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གཞན་དབང་དེ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་
ལམ་གྱི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་དེར་མ་སྒྲུབ་
པ་འཛིག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་གོ་དོན་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། འཛིག་ཚུལ་དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལྟར་གྱི་
མེད་རྒྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛིག་པ་མིན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་
པས་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དེར་མ་སྒྲུབ་པ་འཛིག་ཚུལ་དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་འཛིག་
པ་སྒྲར་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པའི་
སྐབས་སུ་མ་ཟད་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་དེའི་ཆོག་ལྟར་གྱི་མེད་རྒྱའི་ངོ་བོ་དེ་
དགག་བྱའི་བདག་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་མེད་རྒྱའི་
ངོ་བོ་དེ་གནས་ལུགས་ལ་བྱས་ནས་དེར་མ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གཅིག་དང་། དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བདེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
བྱས་ནས་དེར་མ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྤྲིང་གི་
དགག་རྒྱུའི་བདག་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐལ་འབྱུར་
བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱུང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
ལ་དེར་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བོ་ལས། གཟུགས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པས་ངོ་བོ་
ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་གཞན་དབང་དེར་ཡོད་པ་ཀུན་
བཏགས་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་
ཡོངས་གྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་ལུར་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་
བོ་དེ་གནས་ལུགས་དང་། དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱས་ནས་དེར་མ་གྲུབ་པ་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་བ་གཞན་དབང་སོ་སའི་
སྟེ་བོའི་སྟོ་ལ་གནས་ལུགས་སུ་སྤང་བ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་
པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་
གཉིས་དང་སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པ་དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་བདག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་
གནས་ལུགས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
ཕྱིར། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡི་དངོས་
མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཡིན། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
ན། སྤར་གྱི་དེས་ཁེགས་ཟིན་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱས་
ནས་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་མཐར་
ཐུག་ལ་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། སལ་པ་ཉན་རང་གི་བདག་མེད་
གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱས་མཐའ་ལས།
རྣམ་དག་སྦྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་སྤྱོད་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལམ་འདི་སྦྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་གསུམ་རང་
རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དབྱུ་མ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་བཤད་པའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་
མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་དང་
འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྤར་བཤད་
ཟིན་ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རྣམ་དག་ལམ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་དག་ལམ་

ཀྱི་དམིགས་པས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་དང་རྣམ་དག་དེ་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་འབྱེད་ལ་ལས། དེ་དག་གི་ཚེས་དེ་ཐོས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འཕྱོལ་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གཅིག་ཕུ་ཡང་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་གིས་ངང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་འབྱེད་བརྒྱམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ངང་དོན་དུ་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན་ན། དགོངས་འབྱེད་ལས་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངང་དོན་དུ་འབྱེད་བའི་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། གཞུག་པ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་སོགས་དགོངས་

ལྷེམ་དགོངས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་མཐའ་
དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་
གཉིས་ཀྱིས་དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངང་དོན་དུ་
འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཅ་བར་འདོད་ན། གདུལ་བྱ་མ་ངེས་
པའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
བྱུང་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་བྱུང་
དོན་ཀྱི་མདོ་ཆན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངང་
དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བཀའ་སྩལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འཁོར་ལོ་
བར་བར་བཀའ་སྩལ་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཀྱི། འཁོར་ཀྱི་འདུ་ཐེབས་དང་། སྟོན་པའི་
སྐྱེ་ཆེད་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་ཀྱི། བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་
ལོ་ཞེས་པ་ནས། མདོ་སྟེ་གཞན་ནམས་འདིའི་ངང་ངེས་དཔྱད་པའི་གཞིར་
འོངས་དོན་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་དུག་ལྷ་ལ་སྟོད་པའི་གཉིན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་
རེ་རེ་ནས་སྟོན་དུ་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ། ཡང་ཁ་ཅིག །ལུང་འདི་ལ་
འཁྲུལ་ནས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་
མདོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག

།གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་དང་། འོན་གཞན་ལ་དགོངས་
 པའི་མདོ་གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེམ་པོར་
 དགོངས་པའི་མདོ་དང་། འོན་གཞན་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་གཉིས་
 འགལ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་
 མདོ་དུས་དང་པོར་རང་སྤེལ་དང་གཞན་སྤེལ་ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་
 ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ཟེར་བ་དང་། ཡང་
 ཁ་ཅིག །ཆོས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ཟེར་བ་ལྟ་པོ་རེ་རེ་
 ལ། འོ་ན་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་
 པའི་མདོའི་སློན་ནས་ངང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། བྱེད་ཅག་གིས་
 འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་བཞིའི་
 སློན་ནས་ངང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་མེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་
 མདོའི་སློན་ནས་ངང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་
 བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་སློན་ནས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་ཏུ་
 རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་བསྟོན་པ་དང་།
 སྐྱག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཆོས་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་སྤེལ་རྒྱ་
 ལས། གཞུག་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་གི་
 གཉེན་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་

ནམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་མི་སྐྱེག་པར་བྱ་
པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་དང་།
བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་
ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་
ཆོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
འཇུག་པར་སྟོན་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་
པའི་མདོ་བཞིའི་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་
དམ་བཅའ་ལྟ་རེ་རེ་ནས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། འདིར་བསྟན་
འཁོར་ལོ་བར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་བཞིའི་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་
འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་
སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་གང་ཞིག །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
སོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྐྱེས་ཟིན་ལ་བྱད་པར་མ་བྱེ་བར་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དོན་
ལས་གཞན་པའི་དོན་གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་སྐྱར་ནས་བྱད་
པར་བྱེ་ནས་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པའི་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་བཀལ་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །བྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཞེས་
པའི་ཐད་གྱི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་
པར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐེག་བསྟུས་སོགས་ལས་
མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བདགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱ་མ་ལྟ་
བུར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་
སོ་བདུན་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་
དོན་གཞན་དང་། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་གཉིན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་
གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་
མ་སྦྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་རྒྱ་རི་
བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག གཞུག་པ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ལ་སྟེ་ཞེས་པའི་ལུང་ལ་འཁྲུལ་ནས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག གཞུག་པ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་
པའི་མདོས་ཁ་ངངས་པས་གཞུག་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སམ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཁོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོང་
བུང་ལ། རང་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་སྟོང་པར་བསྟན་ན་སྐྱག་པར་འགྱུར་བས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་བྱིར།
ཡང་ཐེག་བསྟུས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་

མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་
ན་ལ་སྦྱར་ཟེར་ན། འོན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐལ།
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་
གྱི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་
བཏགས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱབ་ཟེར།
འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སུམ་རྩ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་
སོགས་གྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ལྷེས་པོར་དགོངས་ནས་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོས་
པའི་དབང་གིས་སྦྱས་ཟིན་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་
ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་མ་བྱེ་བར་དོན་དམ་པར་
ངོ་བོ་ཡེ་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོས་དབང་གིས་
སྦྱས་ཟིན་ལ་གསུངས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷེས་
པོར་དགོངས་པའི་བསྟན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་

འགྲེལ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་
 སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་མཐའ་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྦྱོར་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཚུལ་མཐའ་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བར་
 དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡེ་མེད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྱང་པོ་
 ལས། དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་བྱེ་བར་ཚུལ་མཐའ་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་ངང་དོན་ཡིན་
 ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྦྱ་རི་བཞིན་པར་གཟུང་ཏུ་མི་རུང་བའི་
 དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱི་ད་ཏུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་
 ངང་དོན་ཏུ་འཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེར་
 བྱིན་གྱི་མདོར་ཚུལ་མཐའ་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་མཉམ་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་སྦྱས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་
 བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བ་ལ་བསྟན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྦྱ་བས་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱལ།
 ཏུགས་བྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དེའི་བརྗོད་བྱར་མ་བསྟན་ཀྱང་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བས་དེ་ལ་ཞེན་ནས་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བའི་
 བྱིར། དཔེར་ན། ས་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ས་
 མ་གཉིས་གསད་བྱ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སུ་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་ཀྱང་།
 དེའི་སྦྱས་ཟིན་ལ་ས་མ་གཉིས་གསད་བྱ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་གཉེན་པོ་ལ་
ལྷམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་སྒོ་ནས་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་ཐལ། འདིར་
བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པའི་མདོའི་སྒོ་
ནས་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་
པོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་བདག་མེད་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་
མ་བྱེ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བསྒྲུབ་པས་ཆོག་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་
པས་ཁས་ལེན་པ་དེ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པའི་དོན་དང་། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྒྲུབས་པར་ཤེས་སྐྱིབ་སྤྲངས་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོར་
བསྟན་པ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་
འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པའི་སྒོ་ནས་ངང་དོན་
དུ་འགྲེལ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱིབ་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱིབ་པ་བརྒྱད་པོ་འདྲེན་པའི་
ཆོ། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པའི་སྐྱིབ་པ། ལེ་ལོའི་སྐྱིབ་པ། ཅུང་ཟད་ཆོག་པ་
སོགས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་
ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་ཆོག་འདྲིན་དང་། ཁང་རྒྱལ་འདོད་
ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། འཕྲོད་དང་མ་ངེས་ལྟོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱིབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་བརྒྱད་འདྲེན་པའི་ཆོ་
སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པའི་སྐྱིབ་པ། ལེ་ལོའི་སྐྱིབ་པ། ཅུང་ཟད་ཆོག་འདྲིན་གྱི་
སྐྱིབ་པ་སོགས་བརྒྱད་འདྲེན་ཀྱང་། དེའི་གཉེན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་
པ་སོགས་མདོ་བརྒྱད་འདྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་
གཉེན་པོ་ཐེག་མཆོག་གསུངས། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་

པ་ལས། གཉེན་པོ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་འདུལ་བ་བསྟར་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཐེག་པ་མཚོག་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་
བར་བ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པའི་སྟོན་ས་ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསྐྱར་བ་
ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
ཀུན་བདུས་ལས། བསྐྱར་བ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་
ཞེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚོག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་
གཞན་དུ་བརྗོད་ཅིང་དོན་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བསྐྱར་བ་ལ་ལྗེས་པོར་
དགོངས་པའི་སྟོན་ས་ངང་དོན་དུ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བྱབ་མཐའ་
རང་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་གཞན་དུ་
བསྐྱར་ནས་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་དགོངས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་
སྤང་བ་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་
ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་
རང་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སམ་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་བདུགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་
གཞི་སྟེ། །བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ལ་ཅིག ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གཟུགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་མེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་མེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཚུལ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ཚུལ་བརྒྱ་གསུམ་རེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། སེམས་ཅན་པས་དབྱ་མ་པ་ལ་
ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་བཞུགས་ལན་
དང་བཅས་ནས་དབྱ་མའི་ལམ་བརྒྱ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་སྦྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་དེ་གཉེན་པོ་ལ་ཁྱེམ་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱའི་གཉེན་པོར་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་བསྟན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཐེག་བསྟུས་ལས། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བརྒྱའི་གཉེན་པོ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་
གི་རྟོག་པ་བརྒྱ་པོ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གསུམ་གྱིས་ངང་ངས་བྱེ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས། དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དབྱ་མའི་ལམ་བརྒྱ་གསུམ་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འོད་སྤངས་དབྱ་མའི་
ལམ། ཞེས་པ་ནས། བསྐྱལ་པ་འབྱུང་དུ་བསགས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འཇུར་རོ། ཞེས་པའི་

བར་གྱིས་དབྱ་མའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སློབ་ཉན་གྱིས་
མཛད་པའི་འོད་སྤངས་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་དབྱ་མའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དབྱ་
མ་ལས། ཐ་དད་དང་ནི་གཅིག་མཐའ་དང་། །ཉན་ཐོས་མི་ཉག་མཐའ་དང་
ནི། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དབྱ་མའི་ལམ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངང་ངེས་བྱེ་བ་ལ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངང་ངེས་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འོན་དམ་གྱི་
རིམ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བསྐྱོར་བས། རྒྱལ་
བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་སློབ་བ་གྲགས་
པའི་དབྱ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་
ཀྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྟེ་བའི་ངང་པ་ཡི། །མདུན་དུ་བདར་ནས་
དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་
མཚོག་ཏུ་འགོ་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབ་མཆུ་ཇ་ག་ཏྟི།

མཆོ་ལོ།